

Írta: Boros Erika

Szellemi fogyatékosok az oklándi Speciális Iskolában

Oklánd az erdélyi Hargita megye Kis-Homoród menti faluja. XIV. századi dokumentumok már említést tesznek a településről, és az 1602-es Bástajegyzékben is szó esik róla. Magas hegyek veszi körül, tölgyerdők, az Ilonakő vasban gazdag – hajdan itt vasbánya is működött, és római kori sóbánya nyomaira is találni. Magyar, főként unitárius vallásúak lakják.

1963-tól Oklándi Speciális Iskola működik, amely kezdetben, két éven át süketnémák intézménye volt, az 1965-66-os tanévtől Kisegítő Iskola néven, majd 1994-től Speciális Iskolaként szerepel. Az általános iskolai oktatás szintjén működő intézmény tizenkét osztályában (párhuzamos osztályok is vannak) 116 gyermeket – szellemi fogyatékosokat – nevelnek. Az osztályok átlag létszáma 8-12 tanuló, jóval több a fiú, mint a lány (a 3. osztályban az arány 6fiú és 2 lány). Zömében a székelykeresztúri árvaházból kerültek ide gyerekek, de érkeztek Székelyudvarhely és Csíkszereda környéki falvakból is. Az ellátás ingyenes, havonta 4-7000 lej költőpénzt is kapnak, szervezetek, intézmények adományából.

Dakó Jenőné Birtalan Ibolya az iskola délutáni nevelője: „Három éve dolgozom ennél az iskolánál. Legfőbb feladatunk a szabadidő megszervezése, a szabad foglalkozások megtervezése, mert ezek a gyerekek a tanulást is eredményesebben végzik, ha tudják, hogy utána megnézhetik például a TV sportadását. A szabadidős programban sikerélményhez juthatnak – ebben rejlik a korrigáló nevelés egyik nagy lehetősége. Bizonyos területeken – zene, tánc, rajz – aktivizálhatók. Nekem, mint nevelőnek világosan kell látnom a pedagógiai célt – kötetlen szabadfoglalkozást (játék; séta), kötöttebb, irányított szabad foglalkozást – a szokásokat kialakítom: tervezem, szervezem, irányítom és ellenőrzöm. A játéknak fontos szerepe van, mert tapasztalatokat szerez a gyerek az őt körülvevő világról, és a megismerés mellett különösen az érzelmek világa gazdagodik. A kitartását is fejleszthetjük. A tömegsport is nevelői eszközünk. Nem szabad elfelednünk, hogy a gyermek-otthonnak családpótló szerepe van, ezért kisebb csoportokat alakítunk, és más-más foglalkoztatást végzünk velük. Családpótló jellegük van, de csak helyettesítik a szülőket, ugyanis nemcsak árva gyermekeket fogad be az otthon, hanem a nehéz körülmények közt élő szülők gyermekeinek is menedéket nyújtunk. Ezeknek a gyermekeknek segítségre van szükségük. Alapismereteket kell megtanuljanak, a munka megszeretését, és ki kell alakítanunk a beszédképességet és a beszédmegértést, a mozgások fejlesztését. Szeretetre vágnak, simogatásra, ölelésre, mosolygásra. Sokat kell velük beszélgetnünk, hogy megnyíljanak, hogy bizalmuk legyen irányunkban. A nyári szünidő kirándulásai, táborozása közelebb hozzák a gyermekeket. Ha viszont bizalmat éreznek irántunk, akkor azt szeretettel viszonzozzák.”